



## Підсумки діяльності

# Держатомрегулювання за 2017 рік та пріоритетні напрями на 2018 рік



Колегія Держатомрегулювання  
м. Київ, 15.02.2018

№	Розділ	Доповідач
1.	Вступ. Основні завдання Держатомрегулювання	Плачков Г.І.
2.	Структура Держатомрегулювання (зміни)	
3.	Використання державного бюджету	
4.	Нормативне регулювання, включаючи оптимізацію державного регулювання	
5.	Міжнародна діяльність, включаючи процеси євроінтеграції	
6.	Дотримання антикорупційного законодавства	
7.	Кадрове забезпечення	
8.	Взаємодія з громадськістю, робота зі ЗМІ	
9.	Пріоритетні напрями діяльності з регулювання ядерної та радіаційної безпеки в Україні на 2018 рік	
10.	Регулювання безпеки ядерних установок. Інспекційна діяльність. Штрафні санкції та їх дієвість. Аварійна готовність та реагування	Столярчук Б.В.
11.	Регулювання у сфері поводження з радіоактивними відходами. Зняття з експлуатації та перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему.	Рибалка Н.В.
12.	Регулювання безпеки поводження з ДІВ	Тріпайло Р.Ф.
13.	Звітна інформація про підсумки роботи регіональних ДІ:	Тріпайло Р.Ф.
14.	Регулювання безпеки перевезень радіоактивних матеріалів Регулювання ядерної захищеності Гарантії нерозповсюдження ядерної зброї	Лопатін С.Д.



# Положення про Держатомрегулювання, Постанова Кабінету Міністрів України від 20.08.2014 №363



КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від 20 серпня 2014 р. № 363

Київ

**Про затвердження Положення про Державну інспекцію  
ядерного регулювання України**

(Із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ  
[№ 785 від 18.10.2017](#))

Кабінет Міністрів України **п о с т а н о в л я є** :

Затвердити Положення про Державну інспекцію ядерного регулювання України, що додається.

Прем'єр-міністр України

А.ЯЦЕНЮК

Інд. 70



# Основні функції органу державного регулювання ядерної та радіаційної безпеки

1

**Розробка законодавства норм, правил стандартів та критеріїв з ядерної та радіаційної безпеки**

2

**Дозвільна діяльність: ліцензування, державна реєстрація, оцінка відповідності, видача дозволів**

3

**Нагляд та застосування примусових заходів**



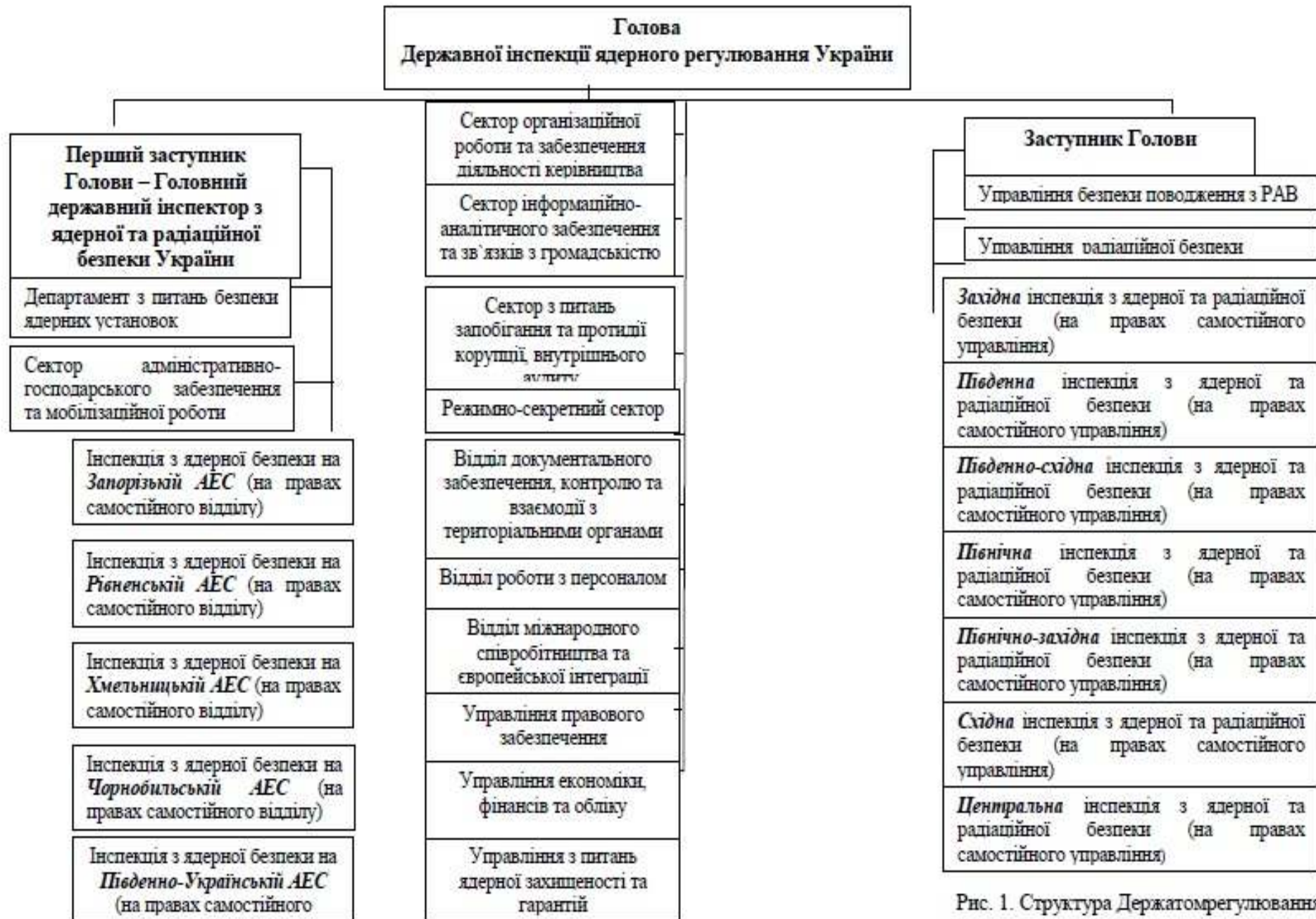


Рис. 1. Структура Держатомрегулювання



# Забезпечення персоналом



## Штатна чисельність - 253 особи

143 – центральний апарат (4 посади не відносяться до посад державних службовців),

25 – інспекції з ядерної безпеки на АЕС,

85 – державні інспекції з ядерної та радіаційної безпеки (1 посада не відноситься до посад державних службовців),

## Фактична чисельність - 201 особа

123 – центральний апарат,

20 – інспекції з ядерної безпеки на АЕС,

58 – державні інспекції з ядерної та радіаційної безпеки.



# Підвищення кваліфікації державних службовців

**206** працівників, з них 148 державних інспекторів







## Використання державного бюджету



Обсяг бюджетних призначень за загальним фондом державного бюджету -

**50 372,0 тис. грн.**

Фактичний обсяг фінансування із державного бюджету у 2017 році - **50372,0 тис. грн.**

Повернуто до бюджету 31.12.2017 р. залишок асигнувань в розмірі - **167,0 тис. грн.**

Фінансування бюджетної програми -100%.

Фактичне виконання бюджетної програми - 99,9 %.



# Удосконалення законодавства з питань безпеки використання ядерної енергії





# Заходи у рамках плану нормативного регулювання





## **Адаптація законодавства України до законодавства ЄС**

**у сфері безпеки використання ядерної енергії:**

- імплементація Директиви Ради 2013/59/Євратом
- імплементація Директиви Ради 2014/87/ Євратом від 8 липня 2014 р.
- термінологічна перевірка перекладу українською мовою Директиви 2013/59/ЄС
- опрацювання інтерактивного документу «Пульс Угоди»



## Оптимізація державного регулювання

проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо безпеки використання ядерної енергії» (від 29.12.2017 № 7471)

проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про дозвільну діяльність у сфері використання ядерної енергії»



# Міжнародна діяльність





- Багатостороннє співробітництво  
**МАГАТЕ, ЄК (INSC), WENRA, ENSREG,  
Форум ВВЕР**
- Двостороннє співробітництво  
**ФРН, Королівство Норвегія, Королівство  
Швеція, США**



# Міжнародна діяльність







# Виконання зобов'язань



## Конвенція про ядерну безпеку



Об'єднана Конвенція про безпеку поводження з відпрацьованим паливом та про безпеку поводження з радіоактивними відходами



# Дотримання антикорупційного законодавства





# Інформаційні ресурси



Офіційний веб-сайт  
[www.snrc.gov.ua](http://www.snrc.gov.ua)

Соціальна мережа  
Facebook

Допоміжний веб-сайт  
[www.uatom.org](http://www.uatom.org)



Державна інспекція  
ядерного  
регулювання  
України

Головна  
Інформація  
Фото  
Мероприяття  
Відео  
Публікації  
Сообщество



Лайкніться  
Поділюсь  
Поділюсь

Отправить сообщение

Фото

Государственная организация

Что нового

Создано новое мероприятие: Публічний звіт Голови Держатомрегулювання

Сообщество

Все





# Взаємодія з громадськістю та ЗМІ





# Засідання Колегії Держатомрегулювання





## Виконання пріоритетних завдань



відповідно до:

- ✓ завдань Президента України, Уряду України, РНБО, спрямованих на забезпечення ядерної та радіаційної безпеки і захищеності,
- ✓ Плану заходів з імплементації Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, на 2014-2017 роки,
- ✓ Плану заходів з реалізації Стратегії реформування державного управління України на 2016 - 2020 роки,
- ✓ Плану заходів щодо дерегуляції господарської діяльності;
- ✓ Визначених пріоритетів на 2017 рік.



# Основні досягнення 2017 року



**Затверджені загальні правила радіаційної безпеки використання ДІВ у медицині, гармонізовані з законодавством ЄС та стандартами МАГАТЕ**



**Прийнято рішення про продовження терміну експлуатації енергоблоку №3 Запорізької АЕС у понадпроектний строк до 5 березня 2027 року**



**Держатомрегулювання видано ліцензію на будівництво та введення в експлуатацію Централізованого сховища відпрацьованого ядерного палива (зона відчуження)**



**Успішно представлено національну доповідь України за Конвенцією про ядерну безпеку під час Сьомої наради країн-членів**



**Регулювання безпеки ядерних  
установок. Інспекційна  
діяльність. Штрафні санкції та їх  
дієвість. Аварійна готовність та  
реагування.**

**Столярчук Борис Васильович**





- **Забезпечення регулюючого супроводу:**
- **Комплексної (зведеної) програми підвищення рівня безпеки енергоблоків АЕС та переоцінки безпеки діючих енергоблоків та ядерних установок, включаючи продовження термінів експлуатації АЕС;**
- **Проектів нових ядерних установок (ЦСВЯП, СВЯП-2, ЧАЕС, “Джерела нейтронів”);**
- **Проектів диверсифікації постачання ядерного палива в Україну в цілях забезпечення енергетичної безпеки держави;**
- **Реалізація планів гармонізації національних норм і правил з безпеки з референтними рівнями WENRA.**
- **Впровадження ризик-орієнтованих підходів в регулюючій діяльності.**





## Підвищення безпеки енергоблоків АЕС



### Комплексна (зведена) програма підвищення рівня безпеки АЕС України (КзППрБ).

- Введена в дію спільним наказом Мінпаливенерго та Держатомрегулювання України від 07 грудня 2010 року №517/172. Відповідно до наказу цільовим завданням вважається виконання до 2017 року всіх заходів КзППрБ.
- Аварія на АЕС “Фукусіма” (Японія). Позачергова переоцінка безпеки АЕС України, розробка додаткових заходів з підвищення безпеки.
- Постанова Кабінету Міністрів України від 7 грудня 2011 р. №1270 «Про затвердження Комплексної (зведеної) програми підвищення рівня безпеки енергоблоків атомних електростанцій» (включає додаткові заходи з підвищення безпеки за результатами позачергової переоцінки безпеки).
- Постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2015 року за №776 «Про внесення змін до Комплексної (зведеної) програми підвищення рівня безпеки енергоблоків атомних електростанцій» продовжено термін реалізації КзППрБ до 2020 року.



## Підвищення безпеки енергоблоків АЕС



**У 2017 році забезпечено контроль за впровадженням Комплексної (зведеної) програми підвищення рівня безпеки енергоблоків АЕС (далі – КзППрБ) шляхом:**

- розгляду та погодження щорічних план-графіків виконання зведених заходів із зазначенням термінів їх виконання;
- розгляду квартальних звітів з виконання заходів КзППрБ та контроль термінів виконання;
- контролю обсягів запланованих до виконання заходів КзППрБ перед виведенням енергоблоків АЕС України у планово-попереджувальні ремонти (далі – ППР);
- контролю виконання запланованих заходів КзППрБ під час пускових нарад перед пуском енергоблоків АЕС України після ППР з перевантаженням активної зони;
- контролю фактичних обсягів та якості виконання заходів КзППрБ під час проведення інспекційних перевірок інспекторами Держатомрегулювання.



## Результати КзППрБ за 2017 рік



У відповідності до план-графіків КзППрБ на 2017 рік заплановано 79 заходів

- ЗАЕС – 40;
- РАЕС – 19;
- ХАЕС – 8;
- ЮУАЕС – 12;

### Станом на кінець 2017 року:

- погоджено 48 звітів про виконання заходів із 79 запланованих на 2017 р.
- погоджено 14 звітів про виконання заходів, запланованих до виконання у 2018-2020 рр.



## Плани на **2018** рік

- ✓ Розгляд за результатами усунення зауважень Держатомрегулювання план-графіків КзППрБ на 2018 рік та ліцензування заходів, передбачених ними.
- ✓ Надання дозволів на пуск РУ після проведення ППР за умови виконання заходів згідно із план-графіком КзППрБ на 2018 рік.
- ✓ Надання дозволів на перший пуск РУ після виконання заходів щодо продовження терміну експлуатації енергоблоку.





## Продовження експлуатації енергоблоків АЕС у понадпроектний термін



Для енергоблоків № 4 ЗАЕС та № 1 ХАЕС ДП НАЕК «Енергоатом» обраний «другий варіант» продовження терміну експлуатації згідно НП 306.2.210-2017, а саме: «зупинка енергоблока після завершення проектного строку експлуатації, здійснення організаційно-технічних заходів для продовження експлуатації та переходу до ДСЕ». Для енергоблоку № 3 ЮУАЕС обраний «перший варіант»: «здійснення протягом проектного строку експлуатації, який вказано в ліцензії на провадження діяльності на етапі життєвого циклу "експлуатація ЯУ", організаційно-технічних заходів для продовження експлуатації та переходу до ДСЕ».

Для забезпечення безпечної експлуатації РУ енергоблоку № 4 після 30 паливної кампанії, експлуатуючою організацією розроблено та погоджено з Держатомрегулювання технічне рішення «О безопасной эксплуатации ядерной установки энергоблока № 4 ОП ЗАЭС после 30 топливной компании в период выполнения модернизационных работ с целью продления срока эксплуатации» № 04.МР.00.ТР.2079.

Для забезпечення безпечної експлуатації РУ енергоблоку № 1 після 29 паливної кампанії, експлуатуючою організацією розроблено та погоджено з Держатомрегулювання технічне рішення «Про безпечну експлуатацію реакторної установки енергоблоку № 1 ВП ХАЕС після закінчення 29 паливної кампанії та з вивантаженим ядерним паливом з реактора» №1.НР.1939.ТР-17/OZ.

Для енергоблоків № 4 ЗАЕС, № 1 ХАЕС та № 3 ЮУАЕС Держатомрегулюванням погоджено плани ліцензування та програми підготовки блоків до довгострокової експлуатації, згідно з якими проводяться роботи з ОТС та ПСЕ обладнання, трубопроводів та будівельних конструкцій.

Для енергоблоку №5 ЗАЕС погоджено план ліцензування та забезпечено проведення державної експертизи ЯРБ програми підготовки блока до довгострокової експлуатації.



## Продовження експлуатації енергоблоків АЕС у понадпроектний термін



**У 2017 році за результатами періодичної оцінки безпеки:**

З листопада 2017 р. на засіданні Колегії Держатомрегулювання «Про продовження експлуатації енергоблока № 3 Запорізької АЕС у понадпроектний термін за результатами періодичної переоцінки безпеки» затверджений Висновок державної експертизи ядерної та радіаційної безпеки Звіту з періодичної переоцінки безпеки енергоблока №3 Запорізької АЕС та визнана обґрунтованою можливість безпечної експлуатації енергоблоку № 3 ВП «Запорізька АЕС» на визначених у проекті рівнях потужності до 05 березня 2027 року.

03.11.2017 р. Держатомрегулювання видано ДП «НАЕК «Енергоатом» ліцензія серії АА № ЕО 001062 на здійснення діяльності на етапі життєвого циклу «експлуатація ядерної установки енергоблоку № 3 ВП Запорізька АЕС» при довгостроковій експлуатації.

Внесено зміни до ліцензії серії ЕО № 000944 на право здійснення діяльності «експлуатація ядерної установки» ВП «Рівненська АЕС» щодо експлуатації енергоблоку № 3 по завершенню проектного терміну експлуатації у зупиненому стані.



# Продовження експлуатації енергоблоків АЕС у понадпроектний термін



## Плани на **2018** рік:

1. Внесення змін до ліцензії серії ЕО № 000944 на право здійснення діяльності «експлуатація ядерної установки» ВП «Рівненська АЕС» щодо довгострокової експлуатації енергоблока № 3.
2. Внесення змін до ліцензії серії ЕО № 000196 на право здійснення діяльності «експлуатація ядерних установок» ВП «Запорізька АЕС» щодо експлуатації енергоблоку № 4 по завершенню проектного терміну експлуатації у зупиненому стані.
3. Внесення змін до ліцензії серії ЕО № 000196 на право здійснення діяльності «експлуатація ядерних установок» ВП «Запорізька АЕС» щодо довгострокової експлуатації енергоблоків № 4.
4. Внесення змін до ліцензії серії ЕО № 000220 на право здійснення діяльності «експлуатація ядерної установки» ВП «Хмельницька АЕС» щодо експлуатації енергоблоку № 1 по завершенню проектного терміну експлуатації у зупиненому стані.
5. Ліцензування заходів щодо продовження термінів експлуатації енергоблоків АЕС.





## Спорудження ядерної підкритичної установки «Джерело нейтронів, засноване на підкритичній збірці, що керується лінійним прискорювачем електронів»



- Протягом 2017 р. Держатомрегулюванням здійснювався розгляд і погодження робочої та експлуатаційно-технічної документації ЯПУ «Джерело нейтронів». Загалом Держатомрегулюванням погоджено 21 документ із 28 розглянутих
- 17.07.2017 року Держатомрегулюванням погоджено (лист № 15-32/8-4255) «Прогнозований графік завершення робіт з фізичного пуску ЯПУ «Джерело нейтронів», отриманий листом НАН України від 12.07.2017 р. № 139/1227-9.
- 20.09.2017 Держатомрегулюванням погоджено (лист № 15-26/5865) проект Постанови Кабінету Міністрів України «Про міжвідомчу Наглядову раду із здійснення загального управління та контролю за введенням в експлуатацію та подальшим функціонуванням ЯПУ «Джерело нейтронів»;



## Спорудження ядерної підкритичної установки «Джерело нейтронів, засноване на підкритичній збірці, що керується лінійним прискорювачем електронів» **продовження**



На підставі висновків Ліцензійної комісії посадових осіб, які оформлені протоколами від 18.08.17р. № 0251-0254 відповідно, прийнято рішення стосовно:

- продовження трьом посадовим особам дії ліцензій на право здійснення організаційно-розпорядчих функцій, які пов'язані із забезпеченням ядерної та радіаційної безпеки;
- відмови у внесенні змін до ліцензії, щодо продовження її дії, Карнаухову І.М. на посаді заступника директора НДК «Прискорювально-ядерні системи» з наукової роботи з правом заміщення адміністративного керівника експлуатуючої організації.



# Спорудження ядерної підкритичної установки «Джерело нейтронів, засноване на підкритичній збірці, що керується лінійним прискорювачем електронів» **продовження**



## Плани на **2018** рік

- Розгляд робочої та експлуатаційно-технічної документації (ТУ, ТС, Програми випробувань);
- Розгляд заяв на отримання Окремих дозволів;
- Розгляд (у разі надходження) Заяви на отримання ліцензії на експлуатацію ЯПУ “Джерело нейтронів”.



## Централізоване сховище відпрацьованого ядерного палива (ЦСВЯП) **продовження**



30.06.2017 р. за результатами розгляду заяви ДП «НАЕК «Енергоатом» та комплекту обґрунтовуючих документів, а також беручи до уваги позитивні результати інспекційного обстеження заявника, що було проведено в період з 17.05.2017 р. по 18.05.2017 р., Держатомрегулюванням **виданно ліцензію №001060** на право провадження діяльності на етапі життєвого циклу **«будівництво та введення в експлуатацію ядерної установки** (Централізоване сховище відпрацьованого палива реакторів ВВЕР вітчизняних атомних електростанцій (ЦСВЯП).

Окрім цього, протягом 2017 р. фахівці Держатомрегулювання регулярно брали участь у засіданнях Керівного комітету із впровадження технології Холтек з поводження з ВЯП на енергоблоках ВП РАЕС, ВП ХАЕС, ВП ЮУАЕС, створеного наказом ДП «НАЕК «Енергоатом» від 12.10.2015 р. за № 926.



## Добудова сховища відпрацьованого ядерного палива сухого типу ЧАЕС (СВЯП-2)

### Протягом 2017 року:

- Узято участь у 33 заводських приймальних випробуваннях обладнання, важливого для безпеки, із 33 запланованих, та у 2-х заводських приймальних випробуваннях систем.
- Остаточного погоджені 2 ТС на обладнання, важливе для безпеки, із 41 розроблених згідно проекту.
- Погоджені 10 програми (із 12 передбачених) на проведення комплексних випробувань систем, важливих для безпеки, та технологічних систем та розпочато розгляд ще однієї програми (ще 8 програм очікуються на розгляд найближчим часом).
- Здійснено розгляд програми комплексних випробувань СВЯП-2 з імітаторами ТВЗ (так звані – «холодні» випробування).

Окрім того розпочато розгляд відкоригованих глав Попереднього звіту з аналізу безпеки СВЯП-2 (ред. 7).

22.12.2017 р. Держатомрегулювання забезпечено внесення змін до Ліцензії №ЕО 001002 на право провадження діяльності з будівництва та введення в експлуатацію ядерної установки (сховище відпрацьованого ядерного палива (СВЯП-2)). Відповідно до внесених змін термін дії цієї ліцензії подовжений до видачі ліцензії на право провадження діяльності з експлуатації ядерної установки.



# Добудова сховища відпрацьованого ядерного палива сухого типу ЧАЕС (СВЯП-2)



На **2018 рік** заплановано:

- Розгляд робочої та експлуатаційно-технічної документації (ТС, Програми випробувань);
- Розгляд заяви на отримання Окремого дозволу на введення в експлуатацію;
- Розгляд (у разі надходження) Заяви на отримання ліцензії на експлуатацію СВЯП-2.





# Експлуатація сховища відпрацьованого ядерного палива мокрого типу Чорнобильської АЕС (СВЯП-1)



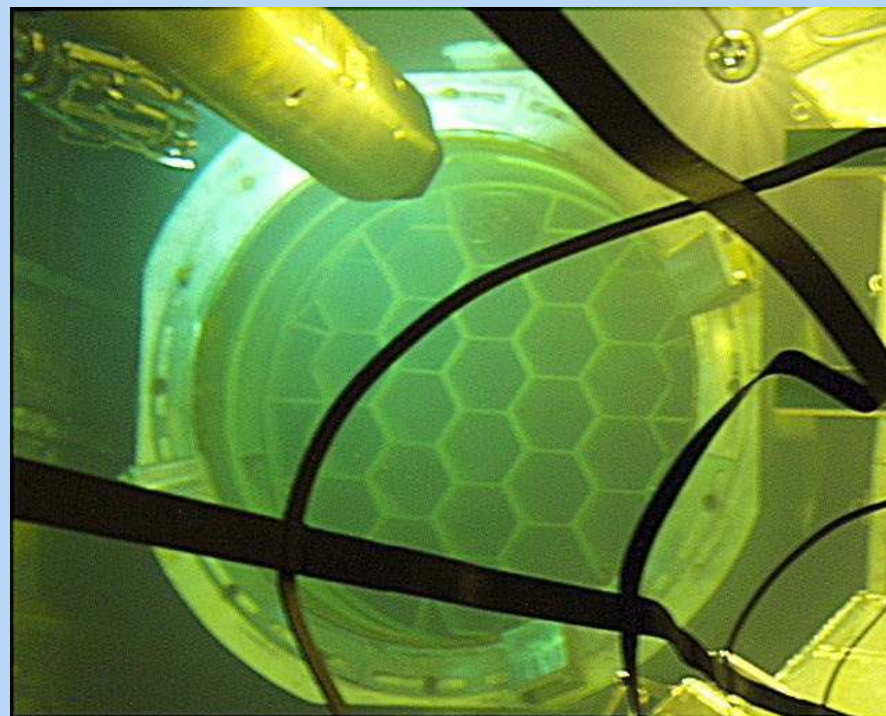
- Протягом 2017 року Держатомрегулюванням розглянуто та проведено державні експертизи ядерної та радіаційної безпеки, за результатами яких направлено відповідні висновки, по таких робочих проектах ДСП «Чорнобильська АЕС»:
- «Техническое переоснащение кабельного хозяйства существующего ХОЯТ-1 ГСП ЧАЭС»;
- «Технічне переоснащення системи блискавкозахисту існуючої будівлі сховища відпрацьованого ядерного палива СВЯП-1 - ДСП ЧАЕС.
- Крім цього протягом року погоджено такі технічні рішення:
- «О проведении монтажа системы радиационного контроля ХОЯТ-1»;
- «О проведении монтажа силового электротехнического оборудования и секций в помещениях 133 и 404, сборок типа ПР РТЗО ХОЯТ-1»;
- «О порядке выполнения работ, испытаний и ввода в эксплуатацию силового электротехнического оборудования и секций в помещениях 133 и 404, сборок типа ПР, РТЗО ХОЯТ-1 ГСП «Чернобыльская АЭС»;
- «О вводе в опытную эксплуатацию 1-го канала системы электроснабжения ХОЯТ-1 ГСП «Чернобыльская АЭС»;
- «О вводе в промышленную эксплуатацию силового электротехнического оборудования и секций в помещениях 133 и 404, сборок типа ПР, РТЗО ХОЯТ-1».



## Використання ядерного палива



У рамках диверсифікації постачальників палива для АЕС України протягом 2017 року Держатомрегулюванням проводився розгляд документів експлуатуючої організації, які обґрунтовували безпеку використання палива виробництва компанії Westinghouse та модифікації інших пов'язаних із цим систем, важливих для безпеки.







## Впровадження палива виробництва Westinghouse



Протягом 2017 року за результатами державної експертизи ЯРБ погоджено матеріали стосовно:

- завантаження чергової партії підживлення, яка складалась із ТВЗ-WR, в активну зону енергоблоку № 3 ЮУАЕС та №5 ЗАЕС;
- обґрунтування безпеки розширення дослідної експлуатації ТВЗ-WR на енергоблок №1,3,4 ЗАЕС та №2 ЮУАЕС;
- продовження дослідної експлуатації модифікації СВРК-М для контролю активної зони з ТВЗ-WR енергоблоків № 1 – № 6 ЗАЕС, з інтегруванням підсистеми фізичних розрахунків «BEACON-TSM»;
- обґрунтування безпеки використання контейнерів типу Traveller-VVER для транспортування свіжих ТВЗ-WR;
- переведення в промислову експлуатацію кантувача NT-P3 контейнерів «Traveller - VVER» зі свіжим ядерним паливом ВВЕР-1000 виробництва компанії «Westinghouse» на вузлах свіжого палива ЗАЕС та ЮУАЕС;
- використання методології підготовки констаного забезпечення ТВЗ та ДПЗ для СВРК-М та початку її дослідної експлуатації на енергоблоках №1,3,4 ЗАЕС.



## Впровадження палива виробництва Westinghouse



Протягом 2017 року представники Держатомрегулювання активно брали участь у роботі Оперативного штабу із впровадження модернізованого ядерного палива виробництва компанії «Вестінгауз», що був створений наказом ДП «НАЕК «Енергоатом» від 24.07.2015 № 659.

Таким чином, станом на 01.01.2018 р. ядерне паливо виробництва компанії Вестінгауз експлуатується на енергоблоках №2,3 ЮУАЕС та №1,3,4,5 ЗАЕС.



## Реалізація планів гармонізації національних норм і правил з безпеки з референтними рівнями WENRA



З метою гармонізації національних регулюючих вимог з безпеки АЕС з відповідними референтними рівнями WENRA Держатомрегулюванням в попередні роки виконано самооцінку відповідності вимог норм, правил та стандартів з ЯРБ референтним рівням WENRA з реакторної безпеки. На основі виконаної самооцінки були визначені напрями подальшого удосконалення нормативно-правової бази Держатомрегулювання, а також розроблені відповідні заходи з гармонізації. Зазначені заходи були включені до щорічних планів нормативного регулювання Держатомрегулювання.



## Реалізація планів гармонізації національних норм і правил з безпеки з референтними рівнями WENRA



Протягом 2017 року з метою гармонізації національних регулюючих вимог з безпеки АЕС з відповідними референтними рівнями WENRA Держатомрегулюванням:

### **Затверджено:**

- Загальні вимоги до управління старінням елементів і конструкцій та довгострокової експлуатації енергоблоків атомних станцій;
- Вимоги до періодичної переоцінки безпеки енергоблоків атомних станцій;
- Вимоги до ризик-інформованого прийняття рішень з безпеки атомних станцій.

### **Продовжено роботу з розробки вимог до:**

- звіту а аналізу безпеки енергоблоків АЕС з реакторами з водою під тиском;
- впровадження модифікацій ядерних установок;
- аварійної готовності на АЕС;
- оцінки зовнішніх екстремальних впливів;
- управління важкими аваріями;
- врахування досвіду експлуатації.



## Впровадження ризик-орієнтованих підходів в регулюючій діяльності



Цілями впровадження ризик-інформованих підходів в безпосередньо наглядову діяльність є:

- оптимізація регулюючого нагляду за рахунок пріоритезації та концентрації наявних ресурсів на аспектах, що мають домінуючий вплив на безпеку ядерних установок;
- зниження регуляторного тиску за рахунок впровадження у наглядову діяльність диференційованого принципу (зменшення обсягу інспекційних перевірок систем та обладнання із незначним впливом на безпеку);
- забезпечення прозорості та підвищення ефективності планування наглядової діяльності;
- підвищення ефективності регулюючої діяльності шляхом поєднання детерміністичних та імовірнісних методів аналізу безпеки.



## Впровадження ризик-орієнтованих підходів в регулюючій діяльності



У рамках співробітництва Держатомрегулювання та Комісії ядерного регулювання США ДП «Державний науково-технічний центр з ядерної та радіаційної безпеки» розроблено «пілотний» технічний посібник для проведення ризик-інформованих інспекцій (для енергоблоку №1 ВП «Рівненська АЕС»), що може використовуватися інспекторами Держатомрегулювання безпосередньо при плануванні та проведенні ризик-інформованої інспекції.

Затверджено Вимоги до ризик-інформованого прийняття рішень з безпеки атомних станцій.



## Ліцензування персоналу та посадових осіб



Серія АА  
**Серія ЛП** № **000926** № 004489

**ДЕРЖАВНА ІНСПЕКЦІЯ ЯДЕРНОГО РЕГУЛЮВАННЯ УКРАЇНИ**  
Ідентифікаційний код 21721096

Видана **ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ»**  
(назва організації)

в тому, що **Джурляк Дмитро Сергійович**  
(прізвище, ім'я, по батькові повністю)

**МАЄ ПРАВО НА ЗДІЙСНЕННЯ БЕЗПОСЕРЕДЬОГО УПРАВЛІННЯ РЕАКТОРНОЮ УСТАНОВКОЮ АТОМНОЇ ЕЛЕКТРОСТАНЦІЇ**

на посаді: **примітного інженера управління реактором на бл. № 1-А, в тилку на бл. № 5,6 ЗАЕС ВВЕР-1000 (В-320) при виконанні додаткових умов ліцензії**  
(вказати посаду, № енергоблоку(ів), АЕС, тип установки)

(вказати посаду, № енергоблоку(ів), АЕС, тип установки) **Іванів Ігор**

(вказати посаду, № енергоблоку(ів), АЕС, тип установки) **Іванів Ігор**

ЛІЦЕНЗІЯ ВИДАНА НА ПІДСТАВІ:

- подання **ВП Запорізька АЕС** від **"21" листопада 2016 р.** № **22-14/27089** на отримання ліцензії;
- наказу Держатомрегулювання України від **"16" грудня 2016 р.** № **207** Строк ліцензії: **16 грудня 2018 р.** з правом продовження у встановленому порядку.

Ліцензія видана: **"16" грудня 2016 р.**

Відповідальність за дотримання умов ліцензії покладється на **головного інженера ВП Запорізька АЕС**  
(посада)

Здійснення державного нагляду за дотриманням умов даної ліцензії покладється на **начальника Інспекції з ядерної безпеки на Запорізькій АЕС Держатомрегулювання**

Голова **С.Божко**  
(підпис) (печатка та прізвище)

- видано **17** ліцензій, продовжено дію та внесено зміни **127**, анульовано **26** ліцензій персоналу експлуатуючої організації на здійснення діяльності з безпосереднього управління реакторною установкою
- видано **10** ліцензій , продовжено дію та внесено зміни **11**, анульовано **5** ліцензій посадовим особам експлуатуючої організації на право здійснення організаційно-розпорядчих функцій, пов'язаних із забезпеченням ядерної та радіаційної безпеки



## Аварійна готовність та реагування



**На виконання Конвенції про оперативне оповіщення про ядерну аварію, міжурядових договорів України та в рамках діяльності функціональної підсистеми ЄДС ЦЗ “Безпека об’єктів ядерної енергетики” забезпечено:**

- участь України у 6 протиаварійних тренуваннях МАГАТЕ, у т.ч. формату ConvEx-3 на АЕС Пакш в Угорщині;
- підготовку, проведення та оцінку результатів КШН державного рівня за підтримки Агентства зменшення загроз Міноборони США;
- участь Держатомрегулювання у спільному з ДП НАЕК “Енергоатом” тренуванні на ВП «Рівненська АЕС»;
- участь у підготовці та проведенні комплексних навчань державного рівня із захисту критичної електроенергетичної інфраструктури за підтримки НАТО;
- модернізацію систем зв’язку, енергопостачання та обладнання Інформаційно-кризового центру в рамках проекту Глобального партнерства за підтримки АЗЗ Міноборони США;
- розгляд та погодження переглянутих Аварійних планів АЕС





## Введення в експлуатацію комплексів з переробки радіоактивних відходів на ВП РАЕС та ВП ЗАЕС



Забезпечено розгляд і погодження програм комплексних випробувань, технічних рішень та видано окремий дозвіл щодо введення у дослідну експлуатацію:

**комплексу з переробки РАВ на ВП РАЕС у складі таких технологічних установок:**

- вилучення ТРВ з відсіків сховищ ТРВ;
- сортування та фрагментації ТРВ;
- суперпресування ТРВ;
- цементування ТРВ;
- вимірювання активності ТРВ;
- дезактивації металу;
- переробки відпрацьованого масла.

**комплексу з переробки РАВ на ВП ЗАЕС у складі установок:**

- спалювання;
- фрагментації ТРВ;
- суперпресування;
- паспортизації РАВ.



## Застосування примусових заходів до юридичних і фізичних осіб у разі порушення ними правил, норм і стандартів з ядерної та радіаційної безпеки

- Протягом 2017 року державними інспекторами на АЕС притягнуто до адміністративної відповідальності 10 посадових осіб та стягнуто штрафів до державного бюджету на суму 5 610 гривен.



# Регулювання у сфері поводження з радіоактивними відходами

## Зняття з експлуатації та перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему



**Рибалка Наталія Володимирівна**

начальник Управління безпеки поводження з РАВ – начальник відділу  
зняття з експлуатації – державний інспектор



## Пріоритетні напрями діяльності УРАВ на 2017 рік



- оцінка безпеки та ліцензування в рамках будівництва та введення в експлуатацію I-го пускового комплексу нового безпечного конфайнмента об'єкта «Укриття» (ПК1 НБК)
- оцінка безпеки та ліцензування сховищ для довгострокового зберігання РАВ у складі II черги комплексу «Вектор», у тому числі:
  - експлуатації Централізованого сховища для довгострокового зберігання відпрацьованих ДІВ (ЦСВДІВ),
  - проектування сховища для довгострокового зберігання осклованих високоактивних відходів від переробки ВЯП
- оцінка безпеки та ліцензування щодо розширення (реконструкції) сховищ для захоронення РАВ ПЗРВ «Буряківка»
- забезпечення підготовки Шостої національної доповіді України про виконання зобов'язань відповідно до Об'єднаної конвенції про безпеку поводження з відпрацьованим паливом та про безпеку поводження з радіоактивними відходами



## Підсумки 2017 року



### Дозвільна діяльність

- Подовжено термін дії та внесено зміни до **10** ліцензій на здійснення діяльності у сфері поводження з РАВ
- Видано **1** окремий дозвіл на етапі експлуатації сховища для захоронення РАВ
- Прийнято рішення щодо залишення без розгляду **4** заяви на видачу або внесення змін до ліцензій
- Розглянуто та прийнято рішення щодо:
  - **13** проектів та проектно-технічної документації,
  - **5** концепцій зняття з експлуатації ЯУ
  - **39** технічних рішень, змін до експлуатаційної документації, методик та методологічних документів
  - **7** звітів з аналізу безпеки та оцінок безпеки



### Наглядова діяльність

- **Проведено:**

- 4 планові інспекційні перевірки
- 1 позапланову спеціальну інспекційну перевірку та
- 1 інспекційне передліцензійне обстеження

- **Складено 4 протоколи** про адміністративне правопорушення, у тому числі 2 протоколи на юридичну особу.

- **Здійснено аналіз 47 звітів** експлуатуючої організації та ліцензіатів (річних, щоквартальних)



# I. Перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему



## Оцінка безпеки та ліцензування будівництва I-го пускового комплексу нового безпечного конфайнмента об'єкта «Укриття» (ПК-1 НБК)

**Погоджено** за результатами державної експертизи ядерної та радіаційної безпеки:

**- проектну документацію:**

– коригування частин проекту першого пускового комплексу нового безпечного конфайнмента (ПК-1 НБК), що стосуються:

- влаштування системи пінного пожежогасіння покрівлі машинного залу та деаераторної етажерки
- зміни ваги арки НБК та розмірів фундаменту НБК;

– коригування робочого проекту «Цементация ґрунтів основи Технологічної будівлі і допоміжних об'єктів НБК»;

– проект виконання робіт на монтаж анкерів герметизації на існуючих конструкціях об'єкта «Укриття» (блок В) вздовж осі 39.

**– технічні рішення:**

- про тимчасове зберігання ТРВ в приміщеннях машзалу блоку 4 (ОУ) за межами огорожуючого контуру НБК

- додатки до ТР «Про розширення Зони суворого режиму з особливими умовами доступу персоналу на територію будівництва Технологічної будівлі (ЗСР ОУД ТТБ)»

- про виведення з експлуатації вимірювального каналу LDP205 системи контролю стану будівельних конструкцій, яка входить до складу інтегрованої автоматизованої системи контролю об'єкта «Укриття» (ІАСК)



# I. Перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему



- **Погоджено за результатами технічної оцінки:**
  - аналіз змін регламенту експлуатації систем об'єкта «Укриття» у зв'язку з введенням в експлуатацію НБК
  - документацію щодо системи вентиляції кільцевого простору НБК
  - документ «Статичні та динамічні випробування СОК»
  - обґрунтування прийнятності на довгострокову перспективу можливості скиду зливових вод з платформи монтажу Арки на рельєф
  - заходи щодо демонстрації прийнятності герметичності кільцевого простору для виконання основною захисною спорудою НБК функцій безпеки
  - 3 сповіщення про зміни до Технологічного регламенту об'єкта «Укриття» (1Р-ОУ).

## **Здійснено аналіз**

- 2 звітів про стан безпеки об'єкта «Укриття»
- поточних звітів про виконання особливих умов окремих дозволів виданих в рамках ліцензії на експлуатацію об'єкта «Укриття»





# I. Перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему



В ході підготовки до введення в експлуатацію НБК та відповідно до Плану заходів поетапного виконання інтеграції аналізів безпеки ОУта НБК

- розпочато розгляд наданої ДСП ЧАЕС попередньої редакції **Заключного звіту з аналізу безпеки НБК**
- направлено ДСП ЧАЕС коментарі до окремих глав документу.



Відповідно до прогнозного графіка завершення проекту очікувалось в листопаді 2017 року

Термін завершення робіт було перенесено на травень 2018 року за причини високих рівнів радіоактивного випромінювання в зонах проведення робіт, що потребує додаткового часу для їх виконання



## II. Регулювання безпеки зняття з експлуатації ЧАЕС



### Розглянуто та погоджено:

- зміни до регламентів експлуатації блоків 1, 2, 3 ЧАЕС на етапі ОЗіК, які пов'язані зі зміною «статусу» блоків 1, 2, 3, згідно з рішенням Про визнання блоків № 1, 2, 3 ЧАЕС в процесі зняття з експлуатації установками для поводження з РАВ
- рішення про зміну періодичності продування реакторного простору блоків 1, 2, 3 ЧАЕС на етапі ОЗіК
- технічне рішення «Про реконструкцію автоматизованої системи радіаційного контролю блоків 1, 2, 3» (з умовами)
- технічні рішення «Про реконструкцію витяжних технологічних (спеціальних) вентиляційних систем блоків 1, 2 ЧАЕС» та «Про реконструкцію витяжних технологічних (спеціальних) вентиляційних систем блоку 3 ЧАЕС»
- план заходів з продовження терміну експлуатації вентиляційної труби I черги ЧАЕС (ВТ-1)
- заходи щодо приведення діяльності ДСП ЧАЕС у відповідність до «Загальних вимог до управління старінням елементів і конструкцій та довгострокової експлуатації енергоблоків атомних станцій»
- Звіт за 2016 рік про виконання Програми реалізації етапу ОЗіК  
Надані пропозиції щодо вдосконалення структури та змісту Звіту



### Переоформлення ліцензії серії ЕО № 000040, на зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС

У лютому 2017 року розглянуто заяву ДСП ЧАЕС на внесення змін до ліцензії серії ЕО № 000040. Попередній розгляд заяви запропонованих змін показав, що ці зміни потребують перегляду спроможності ліцензіата дотримуватися умов провадження ліцензованого виду діяльності. Видано наказ № 68 від 28.02.2017 «Про рішення щодо залишення заяви без розгляду».

Наприкінці 2017 року ДСП ЧАЕС подало заяву на переоформлення ліцензії серії ЕО № 000040

- здійснено попередній розгляд заяви та доданих до неї документів
- організовано проведення державної експертизи ядерної та радіаційної безпеки переглянутої «Програми зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС»



### Інфраструктура для поводження з РАВ:

#### Завод з переробки рідких РАВ (ЗПРРВ)



Експлуатація ЗПРРВ відповідно до окремого дозволу серії ОД № 000040/7 можлива за умови отримання сертифіката закінченого будівництвом об'єкта

#### Розглянуто та погоджено:

- проект «Чорнобильська АЕС. Завод з переробки рідких радіоактивних відходів (Коригування)», наданий ДСП ЧАЕС в рамках отримання сертифікату
- зміни до «Технологічного регламенту експлуатації заводу з переробки рідких радіоактивних відходів Чорнобильської АЕС»



## II. Регулювання безпеки зняття з експлуатації ЧАЕС



**Об'єкти промислового комплексу для поводження з твердими РАВ (ПКПТРВ):**

- ЗПТРВ
- УВТВ



- **Тимчасове сховище високоактивних та**

**довгоіснуючих РАВ** – в рамках експлуатації розміщено 14 упаковок РАВ, у тому числі 3 упаковки підготовлені в результаті переупакування РАВ на ЗПТРВ в рамках **погоджених** змін до «Програми введення в експлуатацію ЗПТРВ та УВТВ» та «Робочої програми проведення другого етапу гарячих випробувань ЗПТРВ та УВТВ»

### **Розглянуто та погоджено:**

- доопрацьоване «Рішення про безпечне поводження з упаковками РАВ, які не відповідають критеріям приймання на захоронення в СОПСТРВ»
- «Методику відбору проб з «легких» відсіків сховища твердих радіоактивних відходів» з метою характеристики РАВ в рамках підготовки до III етапу гарячих випробувань ЗПТРВ та УВТВ

**Розглянуто та погоджено (на запит ДП НАЕК «Енергоатом») «Рішення про передачу контейнерів із солебітумним компаундом ВП РАЕС для захоронення на СОПСТРВ ДСП «ЦППРВ» із проведенням іммобілізації на об'єктах ДСП ЧАЕС», а саме на ЗПТРВ.**



### Інфраструктура для поводження з РАВ:

#### Розглянуто та погоджено

- технічне рішення «Про тимчасове розміщення в напірному басейні І черги (НБ-1) демонтованого обладнання»



**Не погоджене** рішення ДСП ЧАЕС щодо створення тимчасового сховища високоактивних РАВ у машинному залі ЧАЕС, яким пропонувалося в рамках створення такого сховища передбачити тимчасове розміщення у ньому осклованих високоактивних РАВ від переробки ВЯП ВВЕР-440.



### У рамках наглядової діяльності

- в жовтні 2017 року проведено планову інспекційну перевірку ДСП ЧАЕС щодо дотримання вимог безпеки при провадженні діяльності на майданчику, в тому числі під час реалізації проекту ПК-1 НБК та зняття з експлуатації блоків 1, 2, 3 на етапі ОЗіК
- Встановлено, що ДСП ЧАЕС під час виконання робіт в цілому забезпечується дотримання вимог безпеки
- Видано припис з усунення окремих невідповідностей



## II Регулювання безпеки зняття з експлуатації ЯУ



### Планування зняття з експлуатації діючих АЕС України та сховищ відпрацьованого ядерного палива

**Розглянуто та погоджено** переглянуті ДП НАЕК «Енергоатом» із урахуванням нової редакції галузевої «Концепції зняття з експлуатації діючих АЕС України», затвердженої наказом Міненерговугілля від 10.12.2015 № 798:

- Концепцію зняття з експлуатації ВП Южно-Українська АЕС
- Концепцію зняття з експлуатації енергоблоків ВВЕР-1000 ВП «Хмельницька АЕС»
- Концепцію зняття з експлуатації енергоблоків ВП «Рівненська АЕС».

#### **Розглянуто, як первинні:**

- Концепцію зняття з експлуатації ядерної установки – сховища відпрацьованого ядерного палива сухого типу (СВЯП-2)
- Концепцію зняття з експлуатації централізованого сховища відпрацьованого ядерного палива (ЦСВЯП)

Надані пропозиції щодо їх коригування на етапі отримання відповідних ліцензій на експлуатацію СВЯП-2 та ЦСВЯП.





## III. Регулювання безпеки поводження з РАВ



### Будівництво та експлуатація об'єктів, призначених для поводження з РАВ, на майданчику комплексу «Вектор»

- На етапі експлуатації спеціально обладнаного приповерхневого сховища для захоронення РАВ (СОПСТРВ), здійснюється розгляд та узгодження рішень експлуатуючої організації ДСП «ЦППРВ» щодо обґрунтування можливості приймання на захоронення упаковок РАВ від інших ніж Чорнобильська АЕС постачальників РАВ, що надаються відповідно до особливих умов ліцензії на експлуатацію СОПСТРВ.
- У 2017 році **погоджено** «Технічне рішення щодо захоронення 80 упаковок РАВ з вмістом Ra-226 від ДСП «Харківський ДМСК»

*Всього, з початку експлуатації СОПСТРВ прийнято на захоронення:*

*- від ДСП ЧАЕС - 4 упаковки (200 літрові бочки)*

*- від ДСП «Харківський ДМСК» - 191 упаковка РАВ*





## III. Регулювання безпеки поводження з РАВ



### Будівництво та експлуатація об'єктів, призначених для поводження з РАВ, на майданчику комплексу «Вектор»

▪ В рамках завершення будівництва сховищ для захоронення РАВ Першої черги комплексу «Вектор» - ТРВ-1 і ТРВ-2 щоквартально здійснюється інформування Кабінету Міністрів України про незадовільну ситуацію - роботи не проводяться більше 5 років

- За результатами інспекційної перевірки ДСП «УКБЗВ» в рамках ліцензії № ЕО 000974 було констатовано, що підприємством не забезпечується спроможність виконання функцій експлуатуючої організації з будівництва сховищ для захоронення РАВ комплексу виробництв «Вектор»
- З урахуванням цього, Держатомрегулюванням запропоновано ДАЗВ передати функції експлуатуючої організації на етапах проектування та будівництва від ДСП «УКБЗВ» до ДСП «ЦППРВ»
- Наказом ДАЗВ № 151 від 06.11.2017 ДСП «ЦППРВ» призначене експлуатуючою організацією на усіх етапах життєвого циклу сховищ для захоронення РАВ



## III. Регулювання безпеки поводження з РАВ



### Будівництво та експлуатація об'єктів, призначених для поводження з РАВ, на майданчику комплексу «Вектор»



- Продовжується проведення комплексних («гарячих») випробувань Централізованого сховища для довгострокового зберігання відпрацьованих джерел іонізуючого випромінювання (ЦСВДІВ)
- У липні 2017 року проведене інспекційне обстеження ДСП «ЦППРВ», за результатами якого виявлено ряд суттєвих систематичних порушень та невідповідностей при здійсненні «гарячих» випробувань ЦСВДІВ

- *Накладено штраф 17 000 на юридичну особу - ДСП «ЦППРВ» за порушення вимог статті 17-1 Закону «Про дозвільну діяльність у сфері використання ядерної енергії»*
- Внесені зміни до ліцензії ДСП «ЦППРВ» № ОВ 001050 на переробку і зберігання РАВ щодо:
  - продовження терміну дії ліцензії
  - додаткових умов стосовно проведення «гарячих» випробувань ЦСВДІВ, із урахуванням виявлених порушень, у тому числі щодо впорядкування постачання РАВ



## III. Регулювання безпеки поводження з РАВ



### Будівництво та експлуатація об'єктів, призначених для поводження з РАВ, на майданчику комплексу «Вектор»

#### ЦСВДІВ

- За результатами розгляду звітних відомостей спецкомбінатів ДК УкрДО «Радон» встановлено порушення норм і правил ЯРБ під час постачання РАВ до ЦСВДІВ для проведення «гарячих» випробувань

-складено Протокол № 01/2017 від 18.07.17 про адміністративне правопорушення

- Для забезпечення постачання РАВ у формі відпрацьованих ДІВ від спецкомбінатів до ЦСВДІВ при проведенні «гарячих» випробувань із дотриманням Критеріїв приймання внесено зміни до ліцензій на провадження діяльності з переробки і зберігання РАВ:

ДСП «Харківський ДМСК», ДСП «Дніпропетровський ДМСК», ДСП «Київський ДМСК», ДСП «Львівський ДМСК», ДСП «Одеський ДМСК»

- Підготовлені та схвалені на спільній нараді 05.10.2017 із залученням представників міжнародних донорів проекту пропозиції щодо створення Спільної координаційної групи з промисловою стороною (ДАЗВ та спецпідприємства) з питань безпеки діяльності з поводження з РАВ у формі відпрацьованих ДІВ та ліцензування відповідної діяльності



## III. Регулювання безпеки поводження з РАВ



### Будівництво та експлуатація об'єктів, призначених для поводження з РАВ, на майданчику комплексу «Вектор»

#### ЦСВДІВ

#### Розглянуто та погоджено

Документи ДСП «ЦППРВ» щодо вжиття відповідних коригуючих заходів:

- Технічне рішення № 1 щодо поводження з нейтронними ВДІВ, які прийняті від ДСП «Дніпропетровський ДМСК»
- Технічне рішення № 2 щодо поводження з військовими блоками біологічного захисту (ПРХМ), які прийняті від ДСП «Харківський ДМСК»
- Технічне рішення № 3 щодо поводження з блоками типу РІО-3, які прийняті від ДСП «Київський ДМСК»
- Технічне рішення № 4 щодо поводження з блоками типу РІД-1, РІД-6М, які прийняті від ДСП «Київський ДМСК»
- Зміни до експлуатаційної документації (Технологічний регламент, Критерії приймання, Форма паспорту на постачання, Програма випробувань)
- Постачання партії РАВ у формі ВДІВ у контейнері ПКТІВ-180Н з Дніпропетровського ДМСК



## III. Регулювання безпеки поводження з РАВ



### Проектування нових об'єктів, призначених для поводження з РАВ, на майданчику комплексу «Вектор»

- Розглянуто наданий ДСП “ЦППРВ” проект та ЗАБ з будівництва сховища для проміжного зберігання осклованих високоактивних РАВ від переробки ВЯП українських АЕС (в рамках проекту INSC UK/TS/46)
- ✓ проведено оцінку врахування зауважень, які надавалися у 2016 році та надані пропозиції з подальшого доопрацювання проекту
- В рамках комплексної державної експертизи проведено державну експертизу ядерної та радіаційної безпеки доопрацьованих проекту та ЗАБ з будівництва сховища для проміжного зберігання осклованих високоактивних РАВ від переробки ВЯП українських АЕС підготовлено позитивний Висновок експертизи ядерної та радіаційної безпеки
- Розглянуто та представлені висновки щодо документів Проектні основи та техніко-економічний аналіз для проекту «Будівництво технологічної будівлі для переробки РАВ на майданчику КВ «Вектор» (в рамках проекту INSC UK/TS/48)



## III. Регулювання безпеки поводження з РАВ



### Діючі об'єкти, призначені для поводження з РАВ, у зоні відчуження - ПЗРВ «Буряківка»

- У 2017 році проведено експертизу ядерної та радіаційної безпеки та надано позитивні Висновки експертиз проектів:
  - Реконструкція (консервація) сховища № 30 ПЗРВ «Буряківка»
  - Реконструкція (консервація) сховища № 21 ПЗРВ «Буряківка»
  - Будівництво сховища для захоронення РАВ № 21А ПЗРВ «Буряківка »
  
- 28.12.2017 № 487 внесено зміни щодо продовження терміну дії ліцензії ДСП «ЦППРВ» № ЕО 000953 на право провадження діяльності з експлуатації сховищ для захоронення РАВ ПЗРВ «Буряківка» та післяаварійних об'єктів ПЗРВ «Підлісний», ПЗРВ «III черга ЧАЕС», ПТЛРВ
  - термін дії ліцензії – до завершення етапу експлуатації сховищ для захоронення радіоактивних відходів ПЗРВ «Буряківка»



## III. Регулювання безпеки поводження з РАВ



### Підвищення безпеки діючих об'єктів, призначених для поводження з РАВ, у зоні відчуження

#### Розглянуто та погоджено документи ДСП «ЦППРВ»:

- доопрацьоване Технічне рішення щодо забезпечення безпеки розміщення металевих конструкцій від ДСП ЧАЕС на майданчику тимчасового зберігання № 100 ПЗРВ «Буряківка»
- Технічне рішення щодо проведення додаткових обстежень ПЗРВ «Підлісний»
- Технічне рішення щодо проведення робіт з експериментальної дезактивації НКТ за допомогою експериментальної установки «ДУГА»

Розглянуто та погоджено, наданий ДСП «Екоцентр» «Регламент робіт ДСП «Екоцентр» з радіаційно-екологічного моніторингу та радіаційно-дозиметричного контролю на території зони відчуження і зони безумовного (обов'язкового) відселення» на наступний трирічний період





## III. Регулювання безпеки поводження з РАВ

### Комплексна оцінка об'єктів у зоні відчуження



У рамках взаємодії промислових та регуляторних проектів Інструменту співробітництва ЄК з питань ядерної та радіаційної безпеки (INSC) у рамках проекту INSC UK/TS/46, розглянуто та представлені висновки і регулюючі рішення щодо документів:

- Настанова щодо системи управління діяльністю підприємства ДСП «ЦППРВ»
- Оцінка безпеки об'єктів по поводженню з РАВ в комплексі виробництв «Вектор». Технічний звіт F4
- Розробка комплексної оцінки безпеки для комплексна виробництв «Вектор». Технічний звіт F5
- Реалізація затвердженого підходу до оцінки безпеки та ранжування ПТЛРВ і рекомендації щодо заходів по підвищенню їх безпеки. Технічний звіт D5
- Реалізація затвердженого підходу до оцінки безпеки ПЗРВ «Підлісний» та «3-я черга ЧАЕС» і рекомендації щодо заходів по підвищенню їх безпеки. Технічний звіт D6



## III. Регулювання безпеки поводження з РАВ



### Розгляд розробок європейських експертів концепцій захоронення РАВ в Україні

У рамках проекту INSC UK/TS/46, здійснено розгляд та представлені висновки і регулюючі рішення щодо наданих ДАЗВ документів:

- Вимоги до контейнерів та упаковок РАВ для зберігання, перевезення та захоронення РАВ. Технічний звіт В4
- Вибір та обґрунтування можливих концептуальних варіантів захоронення всіх радіоактивних відходів в Україні. Технічний звіт В3
- Розробка довгострокової програми реалізації запропонованих концепцій захоронення. Технічний звіт В7



## III. Регулювання безпеки поводження з РАВ



### Порушення при будівництві сховища для захоронення РАВ № 21А ПЗРВ «Буряківка»

- З 18.12.2017 по 21.12.2017 проведено планову комплексну інспекційну перевірку ДСП «ЦППРВ» в рамках провадження діяльності у сфері поводження з РАВ, зокрема перевірка виконання умов ліцензій, а також щодо спроможності здійснювати діяльність з будівництва сховища для захоронення РАВ ПЗРВ «Буряківка» (траншея № 21А).
- Виявлено ряд порушень, в тому числі було **виявлено**, що на майданчику ПЗРВ«Буряківка» ведуться роботи з будівництва сховища № 21 А, що не передбачено діючою ліцензією ДСП «ЦППРВ» на експлуатацію сховищ для захоронення РАВ ПЗРВ «Буряківка».
- Встановлено, що будівництво здійснюється ДСП «УКБЗВ», яким укладено контракт з підрядником - корпорацією «Укртрансбуд»  
- складено *Протокол про адміністративне правопорушення керівника ДСП ЦППРВ*
- З 20.12.2017 по 21.12.2017 проведено позапланову спеціальну інспекційну перевірку ДСП «УКБЗВ» за фактом виявлення порушення законодавства, а саме здійснення діяльності із будівництва сховища для захоронення РАВ без ліцензії  
- складено *Протокол на юридичну особу ДСП «УКБЗВ» про порушення вимог Закону України «Про дозвільну діяльність у сфері використання ядерної енергії»*





## III. Регулювання безпеки поводження з РАВ



### Регулювання безпеки діяльності спеціалізованих підприємств з поводження з РАВ ДК «УкрДО «Радон»

- Із залученням експертних ресурсів за проектом INSC UK/TS/48 проведено **розгляд та оцінку** документів:
  - Технічна документація для Інтегрованої автоматизованої системи радіаційного контролю та моніторингу навколишнього середовища на спеціалізованих підприємствах ДК «УкрДО «Радон»
  - Попередня оцінка безпеки ПЗВД/ПуСО та підготовка рекомендацій з реабілітації ПЗВД/ПуСО та здійснення ранжування об'єктів за рівнем небезпеки з метою прийняття рішень щодо планування подальших реабілітаційних заходів
    - Проектна документація для реабілітації пілотного об'єкту Пункт захоронення відходів дезактивації Піски – 1

- Внесено зміни до ліцензії ДСП «Львівський ДМСК» на переробку і зберігання РАВ, щодо подовження терміну дії та поширення ліцензії на додатковий об'єкт з переробки РАВ – Мобільний комплекс технічних засобів з безпечної розрядки відпрацьованих ДІВ із блоків біологічного захисту типів «БГИ» та «Е» (МКРБ)





### Звільнення радіоактивних матеріалів від регулюючого контролю

Протягом 2017 року стосовно радіоактивних матеріалів від зняття з експлуатації ЧАЕС зазначені роботи не проводились.

У зв'язку з розслідуванням правоохоронними органами щодо виявлення за межами зони відчуження радіоактивно забруднених матеріалів Держатомрегулюванням у попередній період були

- прийняті регулюючі рішення щодо призупинення робіт із звільнення від регулюючого контролю радіоактивних матеріалів Чорнобильської АЕС
- відкликано погодження Стандарту підприємства ДСП "ЦППРВ" щодо звільнення матеріалів від регулюючого контролю



## III. Регулювання безпеки поводження з РАВ



### Звільнення радіоактивних матеріалів від регулюючого контролю

У рамках регуляторних проектів INSC UK/TS/46 та UK/TS/48, із залученням Рискаудит і ДНТЦ ЯРБ:

- погоджено із урахуванням експертизи ЯРБ документ “Методологія звільнення РМ від регулюючого контролю. Загальні положення”, як міжгалузевий методологічний документ для врахування при розробленні стандартів та методик підприємств щодо звільнення РМ
- проведено оцінку Стандарту підприємства ДСП «Чорнобильська АЕС» «Порядок звільнення радіоактивного металу від регулюючого контролю», розробленого в рамках промислового проекту INSC U4.01/10-E
- здійснено розгляд проектної документації «Створення установки для звільнення матеріалів від регулюючого контролю на ЧАЕС»
- проведено розгляд та оцінку доопрацьованого Стандарту підприємства ДСП «ЦППРВ» «Визначення характеристик радіоактивних матеріалів для звільнення від регулюючого контролю»
- здійснюється розгляд стандарту ДСП «ЦППРВ» «Звільнення радіоактивних матеріалів у вигляді блоків біологічного захисту від регулюючого контролю шляхом припинення» та методики виконання вимірювань «Визначення наявності нефіксованого поверхневого забруднення методом мазка».

**Впровадження європейського досвіду щодо звільнення радіоактивних матеріалів від регулюючого контролю дозволить підвищити ефективність відповідної діяльності та довіру громадян та інших заінтересованих сторін щодо дотримання норм та критеріїв безпеки при звільненні матеріалів від регулюючого контролю в рамках практичної діяльності у сфері використання ядерної енергії**



## Гармонізація вимог НПА України з референтними рівнями WENRA

У рамках співробітництва з Асоціацією Західноєвропейських ядерних регулюючих органів - Western European Nuclear Regulator's Association (WENRA)

- у вересні 2017 року організовано та проведено 39-е засідання робочої групи WENRA з питань поводження з РАВ та зняття з експлуатації
- організовано візит членів робочої групи на майданчик Чорнобильської АЕС з метою ознайомлення зі станом робіт із зняття з експлуатації ЧАЕС та створення інфраструктури для поводження з РАВ
- у другому півріччі проводилась самооцінка щодо відповідності вимог НПА України з питань зберігання РАВ референтним рівням безпеки WENRA. Результати самооцінки будуть надані на розгляд робочій групі WENRA.



## Виконання зобов'язань відповідно до Об'єднаної конвенції про безпеку поводження з відпрацьованим паливом та про безпеку поводження з радіоактивними відходами



- Наказ Держатомрегулювання № 210 від 09.06.2017 Про організацію підготовки Національної доповіді України
- Координація підготовки проекту шостої Національної доповіді України робочою групою у складі представників ДАЗВ, Міненерговугілля України та експлуатуючих організацій (ДП НАЕК “Енергоатом”, ДСП «Чорнобильська АЕС», ДСП «ЦППРВ»), наукових інституцій та експертів
- Представлено та схвалено Групою верхнього рівня пріоритетні напрямки у сфері поводження з ВЯП та РАВ у складі шостої Національної доповіді України
- 28 вересня 2017 року на засіданні Колегії Держатомрегулювання представлено та схвалено остаточну редакцію шостої Національної доповіді України
- 23 жовтня 2017 року – розміщено англomовну офіційну редакцію Національної доповіді України на закритій веб-сторінці Об'єднаної конвенції (МАГАТЕ)





## Міжнародне співробітництво



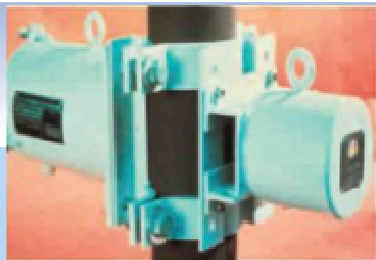
- Забезпечено керівництво 2-ма проектами Інструменту співробітництва Європейської Комісії в сфері ядерної безпеки (INSC) з підтримки Держатомрегулювання з питань поводження з РАВ:
  - UK/TS/46 (U3.01/10 Компонент А)
  - UK/TS/48 (U3.01/12 Компонент А)
- Підготовлені пропозиції щодо початку нового проекту:
  - UK/TS/56 (U3.01/14-15 Компонент F)
- Залучення європейського досвіду, в рамках проектів INSC стосовно оцінки обґрунтувань безпеки існуючих сховищ РАВ, проектів нових об'єктів, призначених для поводження з РАВ, а також розробки методичних керівництв з безпеки дозволяє:
  - приймати виважені регулюючі рішення
  - отримати впевненість, що ліцензована діяльність та об'єкти відповідають міжнародним вимогам та стандартам безпеки
  - виявити та оцінити існуючі дефіцити безпеки з метою їх коригування та оптимізації заходів з безпеки
  - надавати методологічну підтримку та рекомендації промисловій стороні з вирішення конкретних питань безпеки



## Пріоритетні напрями діяльності на 2018 рік



- Оцінка безпеки та ліцензування:
  - у рамках будівництва та введення в експлуатацію I-го пускового комплексу нового безпечного конфайнмента об'єкта «Укриття» (ПК-1 НБК)
  - об'єктів, призначених для поводження з РАВ, у складі II черги комплексу «Вектор», у тому числі: експлуатації Централізованого сховища для довгострокового зберігання відпрацьованих ДІВ (ЦСВДІВ), будівництва сховища для довгострокового зберігання осклованих високоактивних відходів (ВОВ), проектування Технологічної будівлі для переробки РАВ
  - оцінка безпеки експлуатації сховищ для захоронення РАВ I черги комплексу «Вектор» та СОПСТРВ.
- Активна участь у реалізації проектів співробітництва з Європейською Комісією в рамках Інструменту співробітництва в сфері ядерної безпеки (INSC), проектів Програми Технічного Співробітництва МАГАТЕ та інших програм та проектів під егідою цих міжнародних організацій
- Організація участі делегації України в Шостій нараді за Об'єднаною конвенцією про безпеку поводження з відпрацьованим паливом та про безпеку поводження з радіоактивними відходами.



# Регулювання безпеки джерел іонізуючого випромінювання

## Підсумки роботи міжрегіональних територіальних інспекцій

### Тріпайло Руслана Федорівна

заступник начальника Управління радіаційної безпеки, начальник відділу безпеки ДІВ – державний інспектор





# Регулювання безпеки джерел іонізуючого випромінювання



1. Регулюванню підлягає діяльність:

- **виробництво джерел іонізуючого випромінювання**
- **використання джерел іонізуючого випромінювання**

2. Запроваджено:

- **диференційований підхід у проведенні дозвільних процедур урахуванням рівня потенційної небезпеки ДІВ та видів діяльності з ними**
- **ризик-орієнтовні підходи у здійсненні державного контролю - з урахуванням ступеня ризику діяльності суб'єктів, проводиться перевірка функціонування систем фізичного захисту об'єктів**



### Диференційований підхід до дозвільних процедур полягає у наступному:

<b>Ліцензування</b>	<p>Відповідно до вимог Закону України “Про дозвільну діяльність в сфері використання ядерної енергії”</p> <p><b>ДІВ з високим та середнім рівнем потенційної небезпеки (1-3 категорії)</b></p>
<b>Звільнення від ліцензування</b>	<p>Критерії, за якими діяльність з використання ДІВ звільняється від ліцензування», затверджені постановою КМУ від 16.11.2011 № 1174</p> <p><b>ДІВ 5-ї категорії та інші, активність яких не перевищує 15 рівнів звільнення від регулюючого контролю</b></p>
<b>Державна реєстрація</b>	<p>Порядок державної реєстрації ДІВ затверджений постановою КМУ від 16.11.2000 № 1718;</p> <p><b>Реєструються усі ДІВ, що не звільнені від регулюючого контролю</b></p>
<b>Звільнення від регулюючого контролю</b>	<p>Рівні звільнення визначені в додатках 1 та 2 до постанови КМУ від 16.11.2011 № 1174</p> <p><b>Порядок звільнення встановлено наказом Держатомрегулювання від 01.07.2010 № 84</b></p>



### Ризик –орієнтовні підходи до наглядової діяльності (постанова КМУ від 13 листопада 2013 р. № 824):

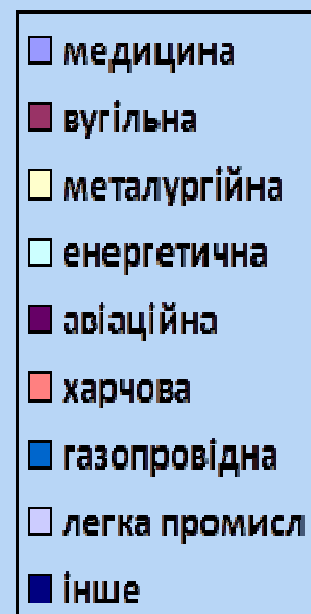
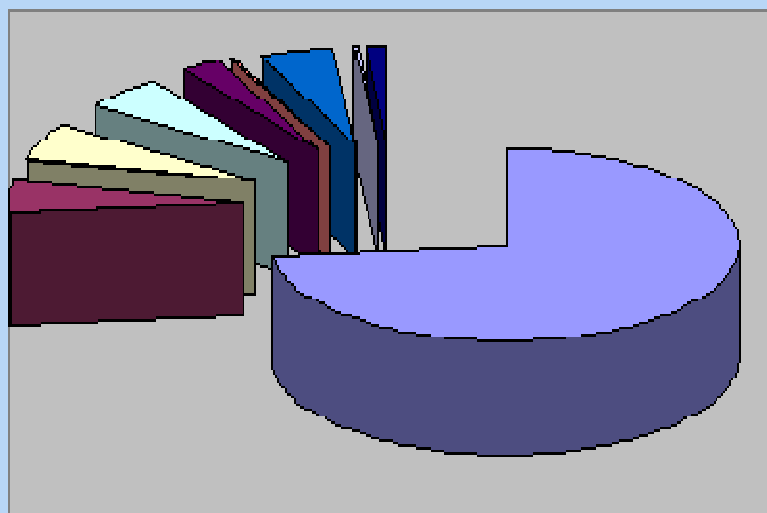
<b>Високий (1 раз на рік)</b>	<b>використання радіонуклідних джерел 1 та 2 категорій; виробництво радіонуклідних джерел 1-5 категорій</b>
<b>Середній (1 раз на 3 роки)</b>	<b>Використання радіонуклідних джерел 3 категорії; Використання генеруючих пристроїв іонізуючого випромінювання з енергією понад 1 MeV; Виробництво генеруючих пристроїв іонізуючого випромінювання з енергією будь-якого діапазону</b>
<b>Незначний ризик (1 раз на 5-7 років)</b>	<b>Техногенно-підсилені ДІВ та з природним вмістом радіонуклідів Радіонуклідні джерела 4 і 5 категорій Пристрої для генерування іонізуючого випромінювання з енергією до 1 MeV; Усі ДІВ звільнені від ліцензування, але не звільнені від регулюючого контролю</b>



На **01.01.2018** в Україні використовується **23 854** зареєстрованих джерела іонізуючого випромінювання у тому числі:

**8719** радіонуклідних джерел та **15135** нерадіонуклідних установок, що генерують іонізуюче випромінювання

Найбільша галузь використання ДІВ – медицина





## Регулювання безпеки джерел іонізуючого випромінювання



Станом на грудень 2017 року **3771** суб'єкт здійснював **діяльність з використання ДІВ**, що підлягає регулюючому контролю, з них:

- **2 602** мають ліцензії на провадження діяльності з використання ДІВ

- **1 169** звільняються від ліцензування, підлягають лише державній реєстрації у Державному реєстрі

**19** суб'єктів здійснюють **діяльність з виробництва ДІВ** (генеруючих пристроїв медичного, промислового призначення та блоків, що комплектуються радіонуклідними ДІВ)





## Регулювання безпеки джерел іонізуючого випромінювання



**Основний принцип державного регулювання - забезпечення пріоритету ядерної та радіаційної безпеки над іншими інтересами , у 2017 році досягався шляхом:**

I. Оптимізації заходів державного регулювання в сфері безпеки використання ДІВ, що полягає в наступному:

- зосередженні державного регулювання на небезпечних об'єктах та зменшенні регуляторного тиску на користувачів ДІВ з незначним ступенем ризику.

II. Ліцензування діяльності з використання ДІВ:

- здійснюється виключно з метою забезпечення ядерної та радіаційної безпеки та не є дозволом на господарську діяльність

III. За умови забезпечення підприємствами, організаціями, установами необхідного рівня ядерної та радіаційної безпеки, що досягається в процесі ліцензування, створюються **безпечні умови** для розвитку бізнесу в різних галузях народного господарства.



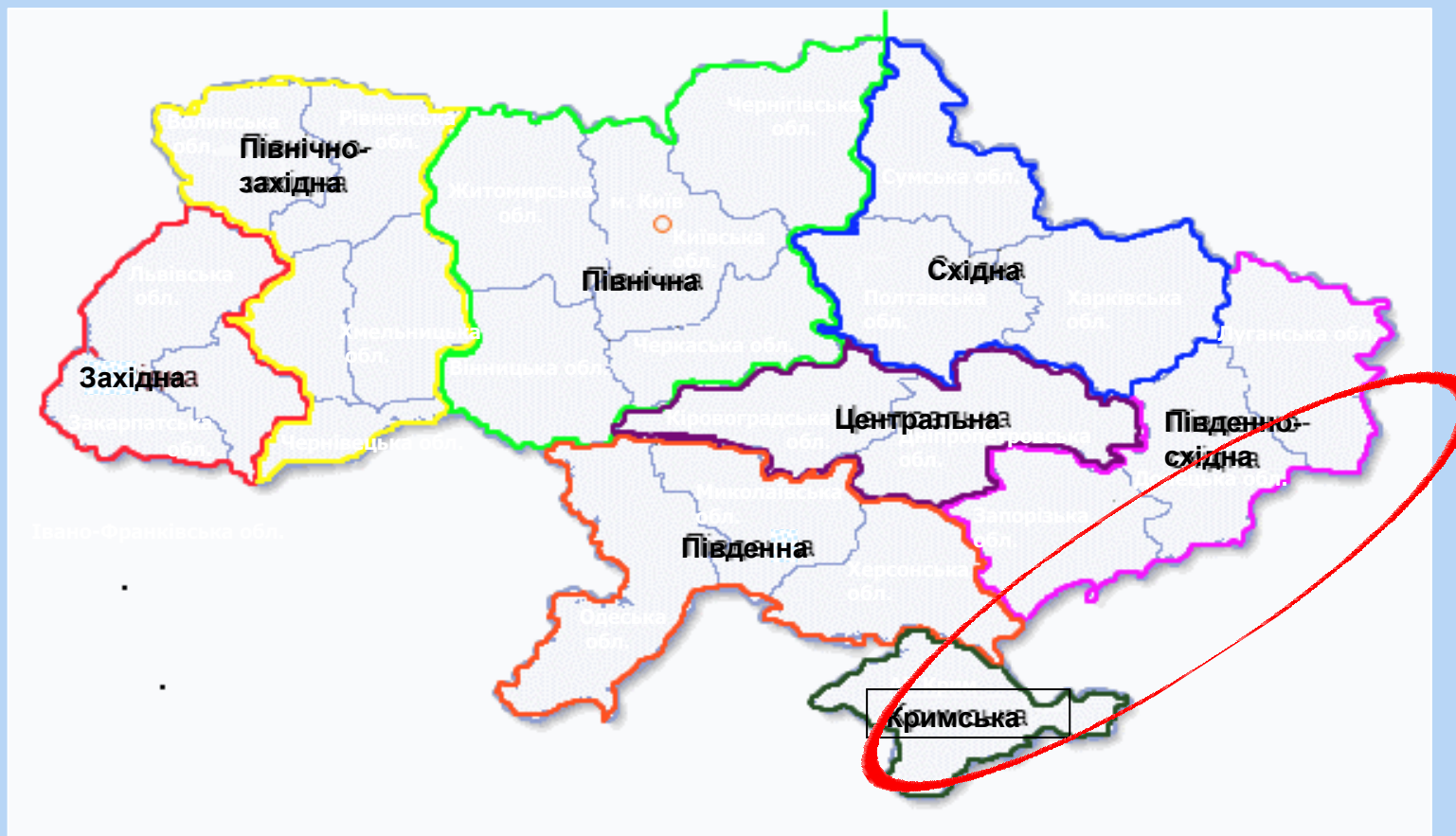
**Загальна інформація про  
підсумки роботи  
міжрегіональних інспекцій  
з ядерної та радіаційної  
безпеки**



## Загальна інформація про підсумки роботи міжрегіональних інспекцій



Функції ліцензування та державного нагляду за безпекою використання ДВ здійснюють міжрегіональні територіальні – 7 інспекцій з ядерної та радіаційної безпеки





## Загальна інформація про підсумки роботи міжрегіональних інспекцій



### Ліцензування діяльності з використання ДІВ

	К-сть власників ДІВ	К-сть ліцензіатів	Кількість виданих/змін/переоф ор. ліцензій у 2017
Південно-Східна	764 (363+401)	446 (227 п+219н)	56
Південна	389	232	49
Центральна	423	248	85
Західна	422	351	125
Північна	822	667	312
Північно-Західна	371	246	104
Східна	580	412	98
Загальна кількість	3771	2602	829



## Загальна інформація про підсумки роботи міжрегіональних інспекцій



### Протягом 2017 року проведено:

➤ **43** державних експертиз з ядерної та радіаційної безпеки проектів розміщення ДІВ, а саме:

	Експертиза проектів ДІВ
Південно-Східна	14
Південна	2
Центральна	15
Західна	-
Північна	10
Північно-Західна	2
Східна	-
Загальна кількість	43

\*з метою підвищення радіаційного захисту пацієнтів та персоналу експертиза для бюджетних медичних закладів проводилася експертною організацією на безоплатній основі.



## Загальна інформація про підсумки роботи міжрегіональних інспекцій



### Кількість ДІВ зареєстрованих у Державному реєстрі ДІВ у 2017 році

	Разом зареєстровано	у тому числі	
		Радіонуклідних	генераторів випромінювання
Північна	529	231	298
Центральна	102	38	64
Південно-Східна	114	33	81
Східна	154	49	105
Північно-Західна	54	10	44
Південна	122	50	72
Західна	147	54	93
<b>Разом</b>	<b>1 222</b>	<b>465</b>	<b>757</b>



## Загальна інформація про підсумки роботи міжрегіональних інспекцій



**Крім реєстрації ДІВ Регістром здійснювався контроль за  
переміщенням ДІВ, зокрема:**

знято з обліку в Регістрі **632** (у **2016 – 87**) відпрацьованих  
радіонуклідних ДІВ, з них **24** вивезено з України інші  
передано на спеціалізовані підприємства у вигляді РАВ, в  
тому числі і **99** які не були зареєстровані в Регістрі)  
виведено з експлуатації **310** генеруючих пристроїв;  
подовжено термін експлуатації **1580** ДІВ;

**Станом на початок 2017 в Регістрі ДІВ  
зареєстровано 23 854 ДІВ**



## Загальна інформація про підсумки роботи міжрегіональних інспекцій



**Крім реєстрації ДІВ Регістром здійснювався контроль за переміщенням ДІВ, зокрема:**

- отримана інформація про ввезення на територію України **212** радіонуклідних джерел та **242** нерадіонуклідної установки, що генерують іонізуюче випромінювання;
- отримана інформація про вивезення за межі України **24** радіонуклідних джерел та **121** нерадіонуклідної установки;
- отримана та зафіксована інформація про ввезення радіофармацевтичних препаратів за **110** повідомленнями генераторів радіонуклідів
- отримана інформація про виготовлення **210** нерадіонуклідних установок, що генерують іонізуюче випромінювання (**80** рентгенівських установок медичного призначення, **124** -спектрометрів енергій рентгенівського випромінювання та **6** одиниць рентгенофлуорисцентних елементних аналізаторів сплавів);





## Загальна інформація про підсумки роботи міжрегіональних інспекцій



### Державний контроль за безпекою використання та виробництва ДІВ у 2017 році

	К-сть інспекцій	Оцінка щорічних звітів
Південно-Східна інспекція	38	150
Південна інспекція	60	130
Центральна інспекція	36	211
Західна інспекція	80	200
Північна інспекція	101	500
Північно-Західна інспекція	84	207
Східна інспекція	167	417
<b>Загальна кількість</b>	<b>566</b>	<b>1815</b>



## Загальна інформація про підсумки роботи міжрегіональних інспекцій



**У 2017 році зареєстровано 39 випадків радіаційних інцидентів з ДІВ**

	Загальна кількість	Радіоактивно забруднений металобрухт	Знайдені ДІВ	Втрачені ДІВ	ДІВ у незаконному обліку
Південно-Східна	7	4	3	-	-
Південна	3	2	-	-	1
Центральна	3	3	-	-	-
Західна	3	-	-	-	3
Північна	21	-	6	-	15
Північно-Західна	-	-	-	-	-
Східна	2	-	-	-	2
<b>Загальна кількість</b>	<b>39</b>	<b>9</b>	<b>9</b>	<b>0</b>	<b>21</b>

Міжрегіональні інспекції забезпечували участь у **реагуванні на ці події у встановленому законодавством порядку**



# Приклади виявлення ДІВ та ЯМ у незаконному обігу:



## Північна інспекція

У 2017 році взято участь у реагуванні на 21 випадок виявлення радіаційних інцидентів



*Годинники*



*Металевий контейнер циліндричної форми з маркуванням «Радіоактивно»*



*Трос з синтетичних волокон в поліетиленовому пакеті*



### У 2017 році зафіксовано 3 випадки виникнення радіаційних інцидентів



**03.08.2017** ДП «ДНТЦ ЯРБ» проведено радіаційне обстеження майданчика в районі глиняного кар'єру «Веселовське родовище» та в передмісті м. Кропивницький 30-40 % території мають ПЕД  $\gamma$ -випромінювання на висоті 0,1 м від поверхні ґрунту близько 0,30 мкЗв/год, в окремих точках – до 0,70 мкЗв/год.





## Центральна інспекція

**08.05.2017 виявлено радіоактивно – забруднений металобрухт на ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» . ППД  $\gamma$ -випромінювання на відстані 0,1 м від поверхні радіоактивно забрудненої труби - 5,0 мкЗв/год.**





## Південна інспекція



Взято участь у тренуваннях  
(м. Кишинів)



19.08.2017 Херсонський  
МТП предмет  
циліндричної форми з  
радіонуклідом Ra-226;  
передано до ДСП  
«Одеський ДМСК».

13.09.2017

біля дороги в с. Тимкове,  
Одеської обл. предмет, з  
радіонуклідом Cs-137;  
передано до ДСП «Одеський  
ДМСК»

20.10.2017 на території  
Одеського морського  
торговельного порту вантажу з  
брухтом магнію, з ознаками  
радіоактивних матеріалів, з  
радіонуклідом Ra-226; не  
допущено на територію  
України та повернуто  
відправнику вантажу.



## Південно-Східна інспекція



**Радіаційно-забруднений металобрухт виявлений на ПрАТ «Металургійний комбінат «АЗОВСТАЛЬ»**



**ДІВ, вилучене у ПрАТ «Єнакіївський» (непідконтрольна територія), блок гамма-випромінювання типу «БГИ-75» Умови зберігання та подальші дії з цим ДІВ невідомі.**





## Загальна інформація про підсумки роботи міжрегіональних інспекцій



Протягом 2017 року в зоні відповідальності Південно-східної інспекції було зафіксовано 7 радіаційних інцидентів:

□4 випадки постачання на металургійні підприємства радіоактивно-забрудненого металобрухту

□3 випадки вилучення з вагонів з металобрухтом індустриальних ДІВ ( 2 ДІВ на ПрАТ «Металургійний комбінат «АЗОВСТАЛЬ» (цезій-137, стронцій-90+ітрій-90)., ПрАТ «Єнакіївський металургійний завод», (блок гамма-випромінювання типу «БГІ-75»))





## Загальна інформація про підсумки роботи міжрегіональних інспекцій



### Особливості державного регулювання на сході України

До цього часу в умовах відсутності державного регулюючого контролю на сході України залишається:

- близько **1200** радіонуклідних джерел **1-5** категорій
- **73** суб'єктів використання ДІВ (у тому числі **8** закладів, які мають високоактивні ДІВ I категорії з активністю понад 1000 Кюрі);
- Спеціалізоване підприємство з поводження з РАВ ДСП “Донецький ДСК” Державної корпорації “УкрДо «Радон»
- ДІВ на двох вугледобувних підприємствах Донбасу, які об'єднують **15** вугільних шахт (**142** ДІВ, максимальною активністю одиничного джерела  $2,35 \times 10^{11}$  Бк)



## Загальна інформація про підсумки роботи міжрегіональних інспекцій



### Особливості державного регулювання на сході України

- У 2017 році зменшилась кількість планових заходів державного контролю
- На території проведення АТО (Донецька та Луганська області) знаходиться близько 70 % загальної кількості суб'єктів державного нагляду Південно-східної інспекції
- Спостерігається збільшення порушень суб'єктами господарювання, які здійснюють діяльність у зоні проведення АТО: під час експлуатації ДІВ, отримання ДІВ в якості гуманітарної допомоги, не проведення радіаційного контролю, технічного обслуговування заміни відпрацьованих ДІВ, ліквідація власників ДІВ тощо.



## Загальна інформація про підсумки роботи міжрегіональних інспекцій

### Особливості регулювання радіаційної безпеки на неконтрольованій території АРК

- ❑ **Кримська держінспекція** виконувала свої функції державного регулювання ядерної та радіаційної безпеки на території АРК та м. Севастополь у штатному режимі до грудня 2014 року
- ❑ з вересня 2015 року було втрачено будь-який зв'язок з працівниками та керівництвом Кримської держінспекції
- ❑ згодом в засобах масової інформації з'явилась інформація про прийняття «Распоряжения Совета Министров Республики Крым от 11 ноября 2014 года № 1174-р» про привласнення майна Кримської держінспекції незаконною владою АРК
- ❑ відтоді практично неможливо з боку України здійснювати державне регулювання ядерної та радіаційної безпеки на території АРК та м. Севастополь



## Загальна інформація про підсумки роботи міжрегіональних інспекцій



### **Перехід на міжнародну систему радіаційного захисту:**

□ У 2017 році продовжувалась робота із приведення національних норм та правил з ЯРБ у відповідність до Директива Ради 2013/59/ЄВРАТОМ від 5.12..2013 року

□ Уточнено План заходів по імплементації Директиви

□ Затверджено спільним наказом Держатомрегулювання та МОЗ від 16.02.2017 № 51/151 **Загальні правила радіаційної безпеки використання джерел іонізуючого випромінювання у медицині** які, зокрема, **встановлюють:** *значення діагностичних референтних рівнів опромінення, вимоги та механізми забезпечення контролю за дозами опромінення пацієнтів, оптимізація радіаційного захисту, обґрунтування процедур діагностичного медичного опромінення, критерії безпеки ДІВ*



# Перехід на міжнародну систему радіаційного захисту



(приклади перевірки відповідності новим правилам)

## 1. Інспекційне обстеження Відділення інтервенційної радіології Рівненської обласної клінічної лікарні



## 2. Безпечне введення в дослідно-промислову експлуатацію нових ДІВ в Національній дитячій спеціалізованій лікарні «ОХМАТДИТ» МОЗ України



## Загальна інформація про підсумки роботи міжрегіональних інспекцій



### Інші завдання, що були виконані міжрегіональними інспекціями у 2017 році

- Проведені у середніх, вищих навчальних закладах та серед населення інформаційно-навчальних заходів з питань безпечного використання ядерної енергії
- Контроль за недопущенням зберігання відпрацьованих ДІВ понад встановлений особливими умовами ліцензії термін (більше 6 місяців)
- Участь у Міжвідомчій групі з аналізу та вирішення проблемних питань в екологічній сфері Донецької та Луганської областей та робочій групі з питань моніторингу довкілля на території Донецької області
- Участь у засіданнях комісій з перевірки знань з питань радіаційної безпеки у персоналу суб'єктів діяльності у сфері використання ядерної енергії.



## Загальна інформація про підсумки роботи міжрегіональних інспекцій



**Створені більш комфортні умови для провадження діяльності та інформування населення, зокрема:**

□ на веб-сторінці розміщені переліки суб'єктів, які підтвердили спроможність виконувати:

**навчання та перевірку знань з питань РБ -**

**<http://www.snrc.gov.ua/nuclear/uk/publish/article/369116;jsessionid=289D838565A4DD0C151A2C525DC8D948.app2>**

**технічне обслуговування обладнання з ДІВ**

**<http://www.snrc.gov.ua/nuclear/uk/publish/article/370707;jsessionid=289D838565A4DD0C151A2C525DC8D948.app2>**

**перевірку герметичності ДІВ**

**<http://www.snrc.gov.ua/nuclear/uk/publish/article/370537;jsessionid=289D838565A4DD0C151A2C525DC8D948.app2>**

**виробництво ДІВ**

**<http://www.snrc.gov.ua/nuclear/uk/publish/article/239017>**

□ переглядаються ліцензійні умови



## **Загальна інформація про підсумки роботи міжрегіональних інспекцій**

**Більш детально ознайомитися з результатами діяльності міжрегіональних інспекцій можна на офіційній веб-сторінці Держатомрегулювання, зокрема:**

**<http://www.snrc.gov.ua/nuclear/uk/index> - інспекційна діяльність**

**<http://www.snrc.gov.ua/nuclear/uk/publish/article/242176>  
видані ліцензії**

**<http://www.snrc.gov.ua/nuclear/uk/publish/article/36474>  
нові НПА за напрямком регулювання безпеки ДІВ**

**<http://www.snrc.gov.ua/nuclear/uk/publish/category/36531> -  
проекти НПА для обговорення з професіоналами та громадськістю**





# Регулювання ядерної захищеності

## Гарантії нерозповсюдження ядерної зброї

## Регулювання безпеки перевезень радіоактивних матеріалів



**ЛОПАТІН Сергій Дмитрович**

начальник Управління з питань ядерної захищеності та гарантій – державний  
інспектор



# Регулювання безпеки перевезень радіоактивних матеріалів



- видано (внесено змін, переоформлено) ліцензій – 11. (Діючих ліцензій – 43);
  - відмовлено у видачі ліцензій – 6;
- видано сертифікатів про затвердження конструкцій пакувальних комплектів та спеціальних умов перевезення – 15. (Діючих сертифікатів – 34);
- видано (внесено змін) дозволів – 145;
  - відмовлено у видачі дозволу – 1.



## Наглядова діяльність

4 інспекційні перевірки систем фізичного захисту: ВП «РАЕС», ВП «Ю-УАЕС», ВП «ЗАЕС», ВП «ХАЕС»,

- інспекційне обстеження щодо перевірки системи фізичного захисту ЦСВЯП.

У рамках програми «Ініціатива щодо зменшення глобальної загрози та покращення захищеності ДІВ» прийнято в експлуатацію **20 установ** після модернізації ІТЗ систем фізичного захисту.



З метою запобігання загрозі вчинення незаконних дій з боку внутрішніх правопорушників, розглянуто і погоджено:

- плани взаємодії у разі вчинення диверсії 7 підприємств;
- 2 плани забезпечення фізичного захисту;
- 117 переліків посад працівників для оформлення допуску до виконання особливих робіт ( 27 повернуто);
- погоджено 85 актів визначення рівня (22 повернуто).
- Оформлено допуск 22 керівникам підприємств приватної форми власності та 21 інспектору Держатомрегулювання.



## Незаконний обіг ядерних та інших радіоактивних матеріалів

- Здійснювався обмін інформацією щодо інцидентів і незаконного обігу ядерних та інших радіоактивних матеріалів направлено до МАГАТЕ 37 інформаційних повідомлень про випадки виявлення в Україні у незаконному обігу РМ.



# Регулювання ядерної захищеності



- організовано і проведено практичний тренінг щодо забезпечення ЯРБ під час проведення великих громадських заходів, зокрема підготовки до проведення пісенного конкурсу Євробачення 2017;
- участь у двох тренінгах, організованих Штаб-квартирою Інтерполу, щодо протидії незаконному переміщенню радіоактивних матеріалів через державний кордон України;
- участь у проведенні операції «Навігатор-2» щодо практичного тренінгу щодо посилення боротьби з незаконним переміщенням через державний кордон України радіоактивних матеріалів, що був проведений у місті Кагул та порту Джурджулешти (Республіка Молдова);
- проведено тренінг з підготовки інструкторів на тему: «Реагування на сигнали тривоги», за участю представників СБУ, Національної гвардії України, Національної поліції охорони, ДСП ЦППРВ, ДК УкрДО «Радон» та Навчального центру ім. Дж. Кузмича;
- взято участь у 11-ій та 12-ій зустрічах Комітету МАГАТЕ з розробки Серії видань керівних документів з ядерної захищеності (NSGC).



# Гарантії нерозповсюдження ядерної зброї



- опрацьовано та направлено до МАГАТЕ 160 звітів про ЯМ, 29 декларацій в рамках Додаткового протоколу і 23 попередніх повідомлень про імпорт ЯМ;
- направлено до МАГАТЕ 23 оновлених інформацій про конструкцію об'єктів з ЯМ;
- організовано 46 інспекції МАГАТЕ та 6 додаткових доступів;



# Гарантії нерозповсюдження ядерної зброї



- неоголошені інспекції МАГАТЕ на ЯУ, які передбачені ст. 84 Угоди. проведено **8** інспекцій;
- тестування модернізованої версії приладу верифікації ВЯП (XCVD) на Рівненській, Южно-Українській та Запорізькій АЕС;
- навчальні семінари:
  - «Імплементация Додаткового протоколу» 22-26 травня 2017 року у м. Києві
  - «Проведення державних інспекцій» 4-8 вересня 2017 року у м. Нетішин.





# **Пріоритетні напрями Держатомрегулювання на 2018 рік**



Контроль за реалізацією заходів в  
рамках **Комплексної** (зведеної)  
програми підвищення безпеки  
енергоблоків АЕС України



Захист **Національної** доповіді  
України про виконання зобов'язань  
за Об'єднаною конвенцією на шостій  
наradі сторін конвенції



- щодо продовження терміну експлуатації енергоблоку **№4 Запорізької АЕС**  
**№3 Рівненської АЕС**



- щодо введення в експлуатацію **ПК-1 Нового безпечного конфайнменту**



- введення в експлуатацію **Сховища відпрацьованого ядерного палива - 2**



- законопроект «Про внесення змін до деяких законів України у сфері використання ядерної енергії» (реєстраційний номер 5550 від 16.12.2016)
- законопроект «Про внесення змін до деяких законів України щодо безпеки використання ядерної енергії» (реєстраційний номер 7471 від 29.12.2017)



## Регулюючий супровід проектів



- Централізоване сховище для довгострокового зберігання відпрацьованих ДІВ (ЦСВДІВ)
- Сховище для довгострокового зберігання осклованих високоактивних відходів (ВАВ)
- Централізоване сховище відпрацьованого ядерного палива (ЦСВЯП)
- Ядерна дослідницька установка «Джерело нейтронів, засноване на підкритичній збірці»
- комплексів з переробки **радіоактивних відходів** (КПТРВ) на РАЕС



Дякуємо за увагу!